

KORRALDUS

05.11.2025 nr DM-126816-21

Varudi liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-521061 andmine

1. OTSUS

Arvestades OÜ MERKO KAEVANDUSED 12.04.2024 esitatud keskkonnaloa taotlust nr T-KL/1022081-2 ja võttes aluseks maapõuseaduse (MaaPS) § 48, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 61 lg 1 otsustan:

1.1 Anda ettevõttele OÜ MERKO KAEVANDUSED (registrikood 14872152) tähtajaline keskkonnaluba nr KL-521061 15 aastaks aadressil Kunda metskond 39, Varudi küla, Viru-Nigula vald, Lääne-Viru maakond (katastritunnus(ed) 90301:001:0647; registriosa nr 5381431) asuvale Varudi liivakarjäärile maavara kaevandamiseks.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-521061 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele OÜ MERKO KAEVANDUSED teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

OÜ MERKO KAEVANDUSED esitas 28.12.2023 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1022081 Varudi liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Taotlusest täiendati müra arvutuste osas ja uus taotlus nr T-KL/1022081-2 esitati 12.04.2024 (Dokumendid on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) 12.04.2024 menetluse nr M-126816 juurde).

Varudi liivakarjääri keskkonnaluba taotletakse Lääne-Viru maakonnas, Viru-Nigula vallas, Varudi külas, hõlmates osaliselt riigile kuuluvat kinnistut Kunda metskond 39 (katastritunnus 90301:001:0647, sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Kastaatriüksuse riigivara valitseja on Kliimaministeerium, volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletav mäeeraldis jääb katastriüksuse edela nurka, hõlmates maaüksusest ~2%.

Taotletava mäeeraldisega on hõlmatud Varudi liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokid 1 ja 2 aT. Täiteliiva maavaravaru kogus Varudi liivakarjääris on 1901 tuh m³ (sh veealune varu kogusega 1669 tuh m³). Mäeeraldisel on kaevandatavat varu kokku 1689,7 tuh m³. Veealust varu on 1462,2 tuh m³ (plokk 2). Luba taotletakse 15 aastaks, millest lähtuvalt on aastane keskmine kaevandamise maht ligikaudu 112 tuh m³. Taotletava mäeeraldise pindala on 24,27 ha ja taotletava mäeeraldise teenindusmaa pindala on 24,84 ha. Maavara kasutatakse üld- ja teedehituses. Kaevandatud maa kavandatakse korrastada veekoguks.

Riigilõiv kokku 1000 eurot on tasutud 28.12.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4 kohaselt.

Keskkonnaloa andmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 08.01.2024 kiri nr 9-3/23/18428-2).

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 28.12.2023 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Viru-Nigula Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja edastas Varudi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 24.01.2024 kirjaga nr DM-126816-4 arvamuse avaldamiseks kohalikule omavalitsusele (Viru-Nigula Vallavalitsusele) (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6). Viru-Nigula Vallavalitsus nõustus 07.03.2024 korraldusega nr 46 (KOTKAS 12.03.2024 numbriga DM-126816-7) tingimuslikult keskkonnaloa andmisega (täpsemalt kirjeldatud peatükis 3.5).

Taotleja viis taotluse seletuskirja sisse Viru-Nigula Vallavolikogu korralduses toodud muudatused müra mõju osas ja aktsepteerime valla soovi, mitte kasutada väljasõiduks Vallavalitsuse korralduses viidatud teid (KOTKAS 12.04.2024 numbriga DM-126816-9).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud soovi asja arutada avalikul arutelul.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 24.01.2024 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas Keskkonnaamet 12.01.2024 kirjaga nr DM-126816-3 piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Loa andja küsis taotluse avalikustamise käigus 24.01.2024 kirjaga nr DM-126816-5 arvamust keskkonnaloa taotluse kohta Varudi liivakarjääri mäeeraldisel maaparandussüsteemide registri volitatud töötlejalt Põllumajandus- ja Toiduametilt (alates 01.01.2025 on volitatud töötleja Maa-

ja Ruumiamet). Põllumajandus- ja Toiduamet vastas 14.02.2024 kirjaga nr 6.2-1/897-1 ja andis tingimused maaparanduse osas (KOTKAS 14.02.2024 numbriga DM-126816-6).

Keskkonnaamet saatis 29.07.2025 kirjaga nr DM-126816-12 Varudi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Viru-Nigula Vallavalitsusele ning tutvumiseks OÜ-le MERKO KAEVANDUSED, seisukoha esitamise tähtajaga 29.08.2025 (KeHJS § 11 lõike 2³).

Viru-Nigula Vallavalitsus vastas Keskkonnaameti 29.07.2025 kirjale nr DM-126816-12 oma e-kirjaga 22.08.2025, kus nõustuti Varudi liivakarjääri keskkonnamõtju hindamise algatamata jätmise seisukohtadega (KOTKAS 25.08.2025 numbriga DM-126816-13).

Loa andja teavitas 08.10.2025 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4).

Eelnõule esitati arvamusi ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõtju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis 10.09.2025 kirjaga nr DM-126816-14 "Varudi liivakarjääri keskkonnamõtju hindamise algatamata jätmine" algatamata KMH Varudi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõtju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4.).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõtju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõtju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõtju (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõtju hindamise (edaspidi KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on pealmaakaevandamise tegevusega kuni 25 hektari suurusel alal (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõtju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõtju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (KOTKAS 10.09.2025 numbriga DM-126816-14),

milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algtamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava tegevusega ei mõjutata kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete kasutamisel eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
4. mäeeraldisel maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem osaliselt taastatav maa-ala korrastamisega.

Eelhinnangus määrati leevendusmeetmed, mis on lisatud käesoleva keskkonnaloa kõrvaltingimustesse.

3.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1 Maavara kaevandamine

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse

kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Varudi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 24.01.2024 kirjaga nr DM-126816-4 arvamuse avaldamiseks Viru-Nigula Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Viru-Nigula Vallavalitsus nõustus 07.03.2024 korraldusega nr 46 tingimuslikult keskkonnaloa andmisega (KOTKAS 12.03.2024 numbriga DM-126816-7). Taotleja viis taotluse seletuskirja sisse Viru-Nigula Vallavalitsuse korralduses toodud muudatused müra mõju osas ja aktsepteerime Vallavolikogu soovi, mitte kasutada väljasõiduks korralduses viidatud teid (KOTKAS 12.04.2024 numbriga DM-126816-9). Kohaliku omavalitsuse seatud tingimused lisatakse antava keskkonnaloa kõrvaltingimusteks.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Varudi liivakarjääri mäeeraldisel liiva ja täitepinnase kaevandamine. Taotluses on kirjeldatud, et liiva kavatsetakse kasutada tsiviil- ja teedehitusel.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 10.09.2025 dokumendiga nr DM-126816-14.
- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades

sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.

- Kohalik omavalitsus andis Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korraldusega nr 46 (KOTKAS 12.03.2024 numbriga DM-126816-7) tingimuslikult nõusoleku keskkonnaloa andmisega taotletavale mäeeraldisel kaevandamiseks (MaaPS § 55 lg 2 p 11). Kohaliku omavalitsuse tingimustega on loa andmisel arvestatud.

- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhindangu järelendus oli, et Varudi liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 05.11.2025) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud hüve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1 Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu ei kuulu ettevõttele. Tegemist on riigile kuuluva kinnistuga, mille kasutamiseks sõlmitakse rendileping peale keskkonnaloa saamist.

3.4.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korralduses nr 46 on toodud välja Viru-Nigula Vallavalitsuse seisukohtade väljavõtted ilma põhjenduseta keskkonnaloa taotluse T-KL/1022081 kohta järgmiselt:

1. Keskkonnakaitsetloa taotluse T-KL/1022081 Lisa 4: Varudi seletuskirja (edaspidi seletuskiri) p 2 kohaselt on mäeeraldisel hea juurdepääs põhjapiiril kulgeva Länsu tee kaudu, mis on ühenduses umbes 2 km lääne pool kulgeva Kunda mõisa – Sämi teega (tee nr 17157) ning umbes 4,5 km põhja pool kulgeva Kunda - Malla - Ojaküla teega (tee nr 17158), mis omakorda on ühenduses Põdruse-Kunda-Pada teega (tee nr 20). Mäeeraldisel teenindamiseks ei ole võimalik kasutada Länsu teed ja Kunda - Malla – Ojaküla teed (tee nr 17158) ühendavat ning Siberi ja Kunda külasid läbivat kohalikku teed. Tegemist on katendita kitsa külavaheteega, mille ääres asuvad eramud. Kõnealusel teel ei ole võimalik korraldada raskeveokite liiklust.
2. /.../Müramõju leviku hindamisel tuleb aluseks võtta maksimaalne võimalik müratase, ehk siis arvestada kõikide samal ajal karjääris töötavate masinate müratasest kogumis.
3. Tolmu eraldumine maavara väljamisel ei tohiks mõjutada lähimat elutegevusega hõlmatud. Jahimaja kinnistut, kuna enamjaolt on looduslikus olekus liiv niiske ning ei tolma. Tolmu levikmääretööde juures on üldjuhul lokaalne, vajadusel tuleb kasutada leevendusmeetmena teede ja kaevisel niisutamist.
4. /.../Kohalik omavalitsus on seisukohal, et ümbruskonna majapidamistele tuleb tagada püsivalt nõuetele vastav joogivesi. Loa väljastamisel tuleb enne kaevetööde algust lähialal paiknevad kaevud kaardistada ning olemasolev seis fikseerida. Kui on oht, et kaevandamistgevuse tulemusena võib alaneda karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele, tuleb ennetavalt kaevandajal need asendada sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega.
5. Liiva kaevandamisel on peamiseks keskkonda mõjutavates teguriteks müra, tolmu ja maastikupildi muutumine. Kuivõrd taotletav ala asub rohevõrgustiku tuumalal, võidakse mõjutada ka selle toimivust. /.../Elurikkuse kaitseks ja säilitamiseks ning ökoloogilise sidususe tagamiseks tuleb kaevanduserajamisele eelnevalt koostada rohevõrgustiku toimimisele tekitatava mõju hinnang, kuna taotletav mäeeraldis asub täielikult rohevõrgustiku tuumalal. Mõjude hindamisel võtta arvesse ka Rakvere vallas planeeritud (planeeritava) rohevõrgustiku alade paiknemist, kuna taotletava karjääri lõunapoolne külg piirneb Rakvere vallaga. Eesmärk on rohevõrgustiku kui funktsioneeriva terviku toimimise tagamine.

3.4.3 Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 10.09.2025 Varudi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjäreldeusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. KMH eelhinnangus esitati keskkonnameetmed lisaks eelhinnangus leitud leevendusmeetmete vajadusele, ka tulenevalt Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korraldusest nr 46 toodud seisukohtadest ja maaparandussüsteemide registri volitatud töötleja Põllumajandus- ja Toiduameti (alates 01.01.2025 on volitatud töötleja Maa- ja Ruumiamet) tingimustest (KOTKAS 14.02.2024 numbriga DM-126816-6).

Eelhinnangus toodud keskkonnameetmed kanti üle keskkonnaloa kõrvaltingimusteks (toodud korralduse punktis 3.4.4). Sealjuures lisati korralduse eelnõu koostamise käigus

kõrvaltingimuses nr 1 lõppu sulgudes täiendatud metsavahe tee viide, kuna varasem sõnastus ei hõlmanud selgelt seda metsateed. Antud tee on praeguse seisundi tõttu raskeveokitele sobimatu ja läbib kaitstavate taimestike ala, mille kaitseks ka kõrvaltingimus nr 4 eelhinnangu alusel lisati.

3.4.4 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnamõju eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandas Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused, mis muuhulgas tulenevad ka kohaliku omavalitsuse Vallavalitsuse 07.03.2024 korraldusest nr 46 ja maaparandusregistri tingimustest alljärgnevalt:

1. Mäeeraldisel teenindamiseks ei või kasutada Länstu teed ja Kunda - Malla – Ojaküla teed (tee nr 17158) ühendavat ning Siberi ja Kunda külasid läbivat kohalikku teed (sh metsavahelist muud teed ETAK ID-dega 5732914).
2. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel (kus esmased reostustõrjevahendid peavad olema kohe saadaval) või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades.
3. Enne kaevandamise alustamist tuleb tagada väljaspool mäeeraldist jääva VARUDI 3/PÜ-142 Kunda-Sonda (MS 1107290010070/ehitis 001) maaparandussüsteemi toimine. Lisaks tuleb lõpetada maaparandussüsteemi kasutusotstarve kaevandamise maa-alal Kunda metskond 39 katastriüksusel (katastritunnus 90301:001:0647) 24,27 ha suurusel mäeeraldisel. Maaparandussüsteemi puudutavad tegevused tuleb kooskõlastada maaparandussüsteemide registri volitatud töötlejaga.
4. Olulise ebasoodsa mõju vältimiseks taimestikule tuleb karjäärialalt eemaldatavast katendist püstitada tolmuaitsevall karjääri põhjaserva Länstu tee äärde.
5. Peenosakeste leviku vähendamiseks sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjäärisiseseid teid, väljaveo teid ja kaevandatud maavara puistanguid. Kui kaevandamist (maapõueseadus § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.
6. Kaevandamise käigus tekkivate vallide nõlvad peavad olema seal liikuvate loomadele jaoks ohutud ja kui vallid on seal liikumiseks liiga kõrged või järsud tuleb nende vahele jätta läbipääsukoridorid, et oleks tagatud loomadele ümberpääs. Mäeeraldisel ümber on keelatud rajada piirdeaedu, mis loomade liikumist takistavad.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa eelnõule ning eelhinnangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule esitati arvamusi. Keskkonnaamet vastas esitatud arvamustele ja vastuväidetele, edastades vastused ka ettevõttele (HMS § 49 lg 3). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on toodud alljärgnevalt.

TMV Green OÜ saatis Keskkonnaameti 14.10.2025 e-kirja (KOTKAS 14.10.2025 numbriga DM-126816-17), kus teavitati, et TMV kavandab Viru-Nigula vallas tuulikuparki ning omab liivakarjääri piirkonnas maa õiguseid kinnistul 90202:003:0470. Seejuures paluti

keskkonnaloa väljastamisel arvestada, et karjäärast tingitud tegevused ei kitsendaks ega takistaks tuuliku realiseerimist. Kirja kirjutajat teavitati 14.10.2025, et kinnistu jääb umbes 3,85 km kaugusele karjäärast ja tegevused ei tohiks üksteist mõjutada.

Maa- ja Ruumiamet saatis Keskkonnaametile 27.10.2025 kirja nr 7-1/25/13702-3 (KOTKAS 27.10.2025 numbriga DM-126816-18) ja teavitas, et Maa- ja Ruumiametil puuduvad märkused või ettepanekud Varudi liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamise korralduse ja keskkonnaloa KL-521061 eelnõu osas.

Osaühing Lammasmäe Puhkekeskus Keskkonnaametile 29.10.2025 kirja (KOTKAS 30.10.2025 numbriga DM-126816-19). Keskkonnaamet vastas Osaühing Lammasmäe Puhkekeskus kirjale 04.11.2025 oma kirjaga nr DM-126816-20. Alljärgnevalt on lühidalt toodud kirjas käsitletud teemad ja nende vastused (täpne sõnastus on toodud eelnimetatud kirjades):

- *Osaühing Lammasmäe Puhkekeskus palus selgitada, miks meid varem ei ole menetluse juurde kaasatud.*

Keskkonnaamet selgitas, et Keskkonnaloa taotlus võeti menetlusse lähtuvalt KeÜS § 46 lõikest 1¹, kuna taotletava Varudi liivakarjääri mäeeraldis asub Lääne-Viru maakonna, Viru-Nigula valla, Varudi küla, riigile kuuluva kinnistu Kunda metskond 39 (katastritunnus 90301:001:0647) edela nurgas, hõlmates maaüksusest vaid ~2%. Menetluse alguses leiti, et antud tegevuse puhul ei ole kõikide kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikele olulist mõju. Seetõttu teavitati eeldatava tegevuse mõjuraadiuses (mäeeraldise teenindusmaast 300 m) asuvate kinnistute maaomanike menetlusest. Varudi liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-521061 andmise korralduse ja loa eelnõud otsustati aga saata lisaks varasema menetluse käigus määratud mõjutatud isikutele veel kõikidele teistele katastriüksuse piirinaabritele, kuna loa kõrvaltingimus nr 1 käsitleb laiemalt piirkonna teid.

- *Osaühing Lammasmäe Puhkekeskus Andis teada, et Lammasmäe Puhkekeskus OÜ 10572424 ei saa selle liivakarjääri rajamise ega loa andmisega nõustuda. Seejuures toodi välja mure puhkekeskuse tegevuse mõjutamise osas. Sealhulgas toodi välja müra, õhu saaste, teede seisukorra, märgalade mõju ja tedre mänguala teema teemad.*

Keskkonnaamet täpsustas oma vastuskirjas puudutatud maaüksuste kaugusi Varudi liivakarjääri teenindusmaast ja selgitas, et nende kinnistute jaoks on oluline mäeeraldisest tulenev liiklus. Varudi liivakarjäärast põhja poole (Siberi küla suunas) suunduvate teede kasutamine ei ole lubatud mäeeraldise teenindamiseks vastavalt Varudi liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-521061 kõrvaltingimusele nr 1. Lisaks on tolmu (peenosakeste) leviku vähendamiseks esitatud loale kõrvaltingimus nr 5.

Varudi liivakarjääri müra ja tolmu mõju on kirjeldatud keskkonnamõju (KMH) eelhindangus ja see jääb kehtestatud normide piiresse (KOTKAS 10.09.2025 dokument nr DM-126816-14). KMH eelhindangu käigus ei leitud vajadust keskkonnamõju hindamise algatamiseks, kuna mõju olulisuse hindamiseks oli vajalik teave olemas ja järeldati, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Eelhindangus on hinnatud mõju olulisust kaitsealustele liikidele. Keskkonnaamet kontrollis Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) kaardiandmete põhjal 04.11.2025 uuesti üle kaitsealuste liikide kaugused Varudi liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ja ei leidnud erinevusi võrreldes KMH eelhindangu koostamise ajaga. Sealjuures 1000 meetri raadiuses mäeeraldise teenindusmaast ei ole registreeritud EELIS-es Teder (*Tetrao tetrix*) elupaiksid.

Kuna Varudi liivakarjäärist ei ole lubatud vett ära juhtida, siis kaevandamise mõju nende piirkonna märgaladeni ei ulatu.

Keskkonnaamet tõi eraldi välja, et juhul, kui kaevandamise tõttu tekib piirkonnas probleeme, siis kaevandamisega ja maapõue kasutamisega tekitatud kahju hüvitamine on reguleeritud MaaPS § 93 ja MaaPS § 93 lg 1 ütleb järgmist: Kaevandamisloa omaja hüvitab kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst.

Keskkonnaamet on seisukohal, et loa eelnõu vältel esitatud arvamusi on loa menetluse juures piisavalt käsitletud ning täiendavaid loa andmisest keeldumise põhjuseid ei tuvastatud. Seejuures üldist teede kasutust ja korrashoidu väljaspool mäeeraldist ei reguleerita käesoleva keskkonnaloaga. Teede liiklust reguleerib liiklusseadus ja ehitust ehitusseadustik. Nende seaduste järgi võib lisaks reguleerida ka käesolevast keskkonnaloast tulenevat liiklust ning tee korrashoidu.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis ["Loa omaja meelespea"](#).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud ala plaan

Kersti Ritsberg
vanemspetsialist
maapõuebüroo